



## **Rammer for praksisopplæring ved praktisk- pedagogisk utdanning ved Kunsthøgskolen i Oslo.**

<b>INNLEDNING .....</b>	<b>2</b>
<b>ROLLER OG ANSVARSFORDELING .....</b>	<b>2</b>
<b>LÆRINGSUTBYTTE .....</b>	<b>4</b>
<b>INNHold OG ORGANISERING.....</b>	<b>4</b>
FAGLIG- OG PEDAGOGISK INNHold OG FOKUS I PRAKSISOPPLÆRING .....	4
PRAKSISOPPLÆRINGENS OMFANG .....	5
<b>VEILEDNING .....</b>	<b>6</b>
<b>VURDERING.....</b>	<b>7</b>
VED FARE FOR IKKE BESTÅTT .....	7
FRAVÆR.....	8
SKIKKETHETSVURDERING .....	8

## Innledning

I praksis vil studentene møte de utfordringer og oppgaver som de vil stå overfor i sitt fremtidige virke som lærere i scenekunsthøgskolen. Praksisopplæringen vil være en sentral arena for å binde sammen og bearbeide egne faglige, pedagogiske og fagdidaktiske kunnskaper og ferdigheter.

Overordnet mål og innhold for praksisopplæringen er gitt i Forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk opplæring<sup>1</sup> og Studieplan for praktisk-pedagogisk utdanning i scenekunst ved Kunsthøgskolen i Oslo<sup>2</sup> (heretter studieplan). Praksisopplæringen skal i hovedsak foregå i kulturskole, private skoler og videregående skole. Den kan også foregå i folkehøgskole, høgskole/universitet eller i frie prosjekter. All praksisopplæring skal være i samsvar med inngåtte partnerskoleavtaler og årlig fakturakontrakt mellom Kunsthøgskolen i Oslo og aktuelle partnerskoler.

For utdypende informasjon om studiets innhold og oppbygning, se studieplanen.

## Roller og ansvarsfordeling

Partnerskoleavtalen legger rammene for praksisopplæringen og regulerer samarbeidet. Kunsthøgskolens ansvar:

- Etablere dialog med partnerskolen og innkalle til oppstarts- og evalueringsmøter med praksislærere.
- Faglige representanter ved Kunsthøgskolen skal støtte opp om og være tilgjengelige for studenten under praksisperioden(e).
- Faglig representant fra Kunsthøgskolen vil normalt komme på praksisbesøk minst én gang i løpet av praksisperioden.
- Informere om og følge opp skikkethetsvurderingen overfor alle berørte parter.
- Tilby praksislærere kompetansegivende kurs og seminarer<sup>3</sup>.

Partnerskoles ansvar:

- Velge ut praksislærere og tilrettelegge for overordnet innhold og organisering av praksisopplæringen ved skolen.
- Sørge for så langt det er mulig at hele skolen blir praksisarena og at studentene blir delaktige i skolens fellesoppgaver.
- Sende informasjon om overordnet innhold og organisering til programkoordinator ved Kunsthøgskolen i Oslo.
- Skaffe kvalifisert vikar ved evt. sykdom hos praksislærer, og ved langtidssfravær varsle emneansvarlig for praksisopplæring ved Kunsthøgskolen (heretter emneansvarlig) om dette.

---

<sup>1</sup> [Forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning - Lovdata](#)

<sup>2</sup> [Studieplan for praktisk-pedagogisk utdanning i scenekunst \(khio.no\)](#)

<sup>3</sup> [NMH | Veilederutdanning for praksisveiledere i musikk, dans, teater...](#)

- Sende faktura for gjennomført praksis innen fastsatte frister.

#### Praksislæreres ansvar:

- Sette seg inn i emnebeskrivelse for praksisopplæring i PPU studieplan<sup>2</sup> og dette dokumentet, samt delta på informasjons- og evalueringsmøter om praksis.
- Legge til rette for studentenes praksisopplæring på praksisstedet
- Avklare forventninger og rollefordeling i praksisperioden med studenten(e).
- Veilede studentene i forbindelse med planlegging, gjennomføring, utvikling og evaluering av undervisning. Praksislærer skal også følge opp studentene i øvrige arbeidsoppgaver ved skolen og bidra til å integrere studenten i arbeidsmiljøet og partnerskolen som helhet. All praksis skal være veiledet og følges opp med veiledningssamtaler.
- Foreta en faglig vurdering av studenten i henhold til læringsutbyttebeskrivelser i studieplanens emnebeskrivelse for praksisopplæring og gitte kriterier i vurderingsskjema<sup>4</sup> etter endt praksis. Denne skal leveres digitalt. Dersom studenten står i fare for å ikke bestå en praksisperiode, eller har høyt fravær må praksislærer ta kontakt med emneansvarlig umiddelbart.
- Vurdere skikkethet og melde fra til emneansvarlig i tråd med retningslinjene for skikkethetsvurdering<sup>5</sup>.
- Tilrettelegge for besøk av, og være til stede i felles vurderingssamtale ledet av emneansvarlig.
- Delta i evaluering som ledd i kvalitetsutviklingsarbeid ved praktisk-pedagogisk utdanning i scenekunst ved Kunsthøgskolen i Oslo.

#### Studentenes ansvar:

- Sette seg inn i emnebeskrivelse for praksisopplæring og dette dokumentet.
- Levere politiattest og signere taushetserklæring i forkant av praksis.
- I praksisgrupper: ta kontakt med praksislærer i forkant av praksisperioden for å avtale tid for oppmøte, tilretteleggingssamtale med avklaring av rollefordeling og forventninger, samt tidspunkt for observasjon.
- Holde seg informert og oppdatert samt selv informere om eventuelle endringer vedrørende praksisavvikling.
- Levere overordnet undervisningsplan til praksislærer og emneansvarlig etter gjeldende innleveringsfrister for studiet. Skjema for hver undervisningsøkt skal leveres senest 1 virkedag før aktuell undervisningsøkt.
- Levere egenmelding/sykemelding eller innvilget permisjon til praksislærer ved sykdom eller fravær.

---

<sup>4</sup> For vurderingsskjema: <https://nettskjema.no/a/289041#/>

<sup>5</sup> [Forskrift om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene - Lovdata](#) + her kommer link til nettsiden med info om KHiOs håndtering når det er klart

- Etter praksisperioden (jf. studieplanens arbeidskrav) skal studenten skrive praksisrapport i tråd med *arbeidskrav for praksisopplæring*. Ett eksemplar skal leveres til praksislærer og ett eksemplar til emneansvarlig via Canvas.
- Være forberedt på at det kan være aktuelt å reise til et annet sted for å ivareta undervisning og praksisopplæring. Utgifter innenfor sone 1 (Oslo) må studenten bekoste selv. Øvrig reise blir refundert ved innlevering av reisedokumentasjon.

## Læringsutbytte hentet fra PPU studieplan

Etter endt emne:

- har studenten kunnskap om lærerens oppgaver, roller og ansvar i opplæringen, og kan utførelæreryrket med autonomi, faglig integritet og profesjonsetikk
- har studenten kunnskap om og kan reflektere over pedagogisk-didaktiske problemstillinger relatert til scenekunst som kunstnerisk uttrykksform, dens legitimitet og relevans i ulike sammenhenger
- har studenten kunnskap om og kan planlegge, analysere og gjennomføre og vurdere variert, inkluderende og tilpasset undervisning innen scenekunst i lys av elevenes ulike forutsetninger, digitale og sosiale kontekster
- har studenten kunnskap om skolen som organisasjon og kan delta aktivt i samarbeid med kolleger, foresatte og andre aktuelle samarbeidspartnere, samt kan anvende relevante lov- og læreplanverk og overordnede retningslinjer ved praksisstedet i egen undervisning
- kan studenten bidra til endringsprosesser og samarbeid om faglig og pedagogisk nytenkning samt bidra til fagdidaktisk utviklingsarbeid

## Innhold og organisering

Praksisopplæringen vil ha et samlet omfang på 60 dager og foregår hovedsakelig i to praksisperioder. Praksisopplæringen organiseres som hovedregel som gruppepraksis. Praksisopplæringen skal være *veiledet, vurdert og variert*. I siste semester vil studentene ha en sammenhengende praksisperiode med særlig fokus på selvstendig opplæringsansvar.

## Faglig- og pedagogisk innhold og fokus i praksisopplæring

Praksisopplæring er en integrert del av studiet og er en læringsarena på linje med undervisningen på campus. Opplæring, veiledning og vurdering av studenter i praksisopplæringen er et felles ansvarsområde for faglige ansatte på KHiO og praksislærere.

Praksisopplæringen skal ha en progresjon, ta hensyn til studentenes fagbakgrunn, og knytte til ulike sider ved lærerprofesjon. Det skal stilles økende krav til studenten gjennom praksis i studiet. Det forventes også at studenten bidrar til utvikling og

styrking av egen og andres profesjonsutvikling, blant annet ved å inngå i samarbeid med lærere og medstudenter.

<b>Praksisarena</b>	<b>Omfang</b>	<b>Faglig fokus</b>	<b>Pedagogisk fokus</b>
Kulturskole eller private skoler.	20 – 25 dager gjennomføres i høstsemester knyttet til modul 1 og 2.  Fordelt på - Praksis med førskolebarn - Praksis i bredde- og kjerneprogram - Observasjon av annen relevant undervisning	Barn og unges utvikling, lek og kreativitet. Grunnleggende kunnskaper, ferdigheter og holdninger i faget.	Lærerrollen, relasjonsarbeid, læringsmiljø og klasseledelse. Didaktisk refleksjon av egen og andres undervisning.
Videregående opplæring	30 – 35 dager gjennomføres i vårsemesteret knyttet til modul 3 og 4	Faglig fordypning	Skolen som lærende organisasjon og samfunnsinstitusjon. Didaktisk analyse og kritisk refleksjon av egen og andres undervisning. Pedagogisk utviklingsarbeid

### **Praksisopplæringens omfang**

Praksisopplæringens samlede omfang skal gjenspeile arbeidsoppgaver tilsvarende fulltid for en lærer i samme periode.

Obligatoriske arbeidsoppgaver i praksis:

- Aktiv undervisning<sup>6</sup> og veiledning: ca 60%
- Observasjon: ca 20%
- Kollegasamarbeid og møtevirksomhet: ca 10%

Supplerende praksisoppgaver: ca 10%

---

<sup>6</sup> for å sikre tid til for- og etterarbeid, samarbeid, refleksjon og fagutvikling skal all aktiv undervisning ha høyere vektingsfaktor enn normal arbeidsplan

- Individuell elevoppfølging og elevsamtaler
- Foreldresamarbeid
- Faglig- og pedagogisk utviklingsarbeid
- Fagadministrasjon

Alle praksisoppgaver skal være veiledet og vurdert.

## Veiledning

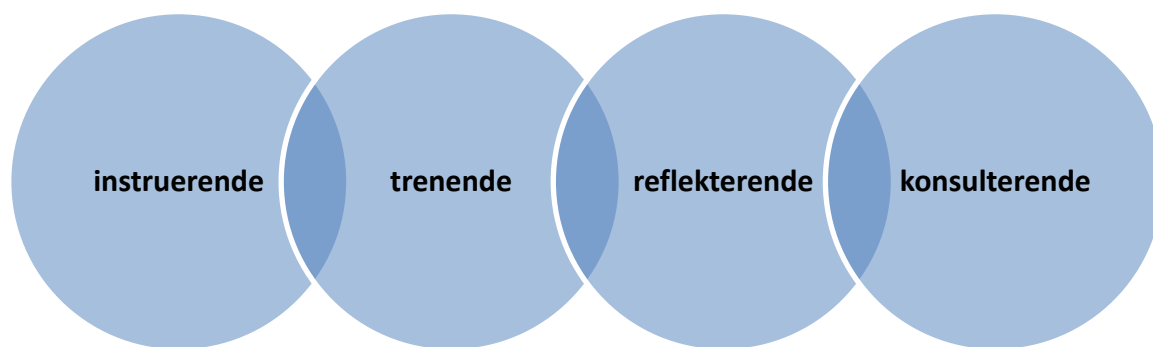
Veiledningen skal bidra til at studenten reflekterer over egen undervisning og lærerrolle. Det er studentens oppfatning av og begrunnelse for læring og undervisning som skal være grunnlaget for veiledningssamtalen. Veiledningen må tilpasse studentenes behov, og skal støtte og sikre progresjon etter hvert som de utvikler seg.

Hver praksisperiode vil inneholde følgende praksisforløp og veiledningen bør reflektere dette:

Tidsforløp	Studentgruppe	Praksislærer
Før	Ta kontakt med praksislærer og avtale tid for oppmøte, samtale og observasjon	Avtale oppstart med studenten
Oppstart	Observasjon og tilretteleggingssamtale. Skrive <i>overordnet undervisningsplan</i> og sende til praksislærer og emneansvarlig, jf. <i>Arbeidskrav for praksisopplæring</i>	Tilrettelegge for møte, samtale og observasjon  Støtte og veilede studenten i skriving av undervisningsplan
Underveis	Gjennomføring av praksis i tråd med overordnet undervisningsplan og konkretisering i <i>øktskjema</i>	Løpende veiledning og oppfølging av praksis
Etter	Etter endt praksisperiode skal studentene skrive en praksisrapport <sup>8</sup> (arbeidskrav ved studiet), denne skal skrives individuelt og leveres i tråd med innleveringsfrister for studiet. Praksislærer får kopi av rapporten.	Sluttvurdering, gjøres digitalt

Veiledning skjer hovedsakelig underveis i praksisforløpet, enten umiddelbart etter en praksisøkt eller kort tid etterpå. Det er viktig at veiledningen gjenspeiler førveiledningen og det fokuset som partene ble enige om på forhånd. Veiledning skal løfte fram refleksjoner og mulige forklaringer rundt de observasjoner og hendelser som foreligger og hjelpe studenten med å trekke linjer mellom praksis og teori med fokus på didaktiske problemstillinger. Veiledningen bør også inneholde en vurdering av nye og alternative læringsstrategier, samt lærerrollen.

I løpet av studieåret vil studenten gå igjennom ulike faser i sin læringsprosess og i sin utvikling av profesjonskompetanse. Veileders rolle vil kunne variere noe i forhold til tidligere undervisningserfaring, samt hvor i studieløpet og egen utviklingsprosess studenten befinner seg. Men også i hver enkelt praksisperiode vil studentens behov for veiledningsform variere. Figuren under løfter fram noen sentrale faser i utviklingen av profesjonskompetanse og veiledningsrelasjoner som kan være aktuelle.



(Pettersen og Løkke, 2004)

## Vurdering

Underveisvurdering og sluttvurdering skal gjenspeile læringsutbyttebeskrivelsene for emnet praksisopplæring i studieplanen.

Praksislærer skal foreta en sluttvurdering av den aktuelle praksisperioden og fastsette karakter for praksisopplæringen (bestått/ikke bestått). Dette gjøres digitalt<sup>7</sup>.

### Ved fare for ikke bestått

Dersom det på et tidspunkt i en veiledet praksisperiode kan være tvil om studenten vil kunne nå målene og bestå praksisperioden, skal studenten kalles inn til et møte mellom berørte parter (student, representant fra Kunsthøgskolen og representant fra praksisstedet). Studenten skal i møtet gis varsel om at det er tvil om studenten vil kunne oppfylle målene og bestå praksisperioden. Dette møtet skal avholdes senest 3 uker før praksisperiodens avslutning, og uansett på et tidspunkt som gir studenten mulighet til å vise tilfredsstillende praksis den siste delen av perioden for å bestå.

<sup>7</sup> <https://nettskjema.no/a/289041#/>

Dersom det etter varslingstidspunktet oppstår forhold som er av en slik art at det utvilsomt ville føre til at praksisperioden blir underkjent, skal det likevel kunne føre til at praksisperioden blir vurdert til «ikke bestått».

Det vises for øvrig til Forskrift om studiene ved Kunsthøgskolen i Oslo for reglement for vurdering og eksamen.

### **Fravær**

Obligatorisk fremmøte og aktiv deltagelse er et arbeidskrav i studiet. Hvis en student p.g.a. sykdom eller av andre grunner uteblir fra praksis, har studenten plikt til straks å melde fra til praksislærer og medstudenter i gruppen. Praksislærer skal også registrere fravær og gi melding til høgskolen ved bekymringsfullt fravær.

Fravær kan føre til at studenten ikke får avsluttet studiet til fastsatt tid. Emneansvarlig avgjør sammen med praksislærer hvordan eventuelt praksisopplæring skal tas igjen. Ekstra praksisdager kan bli lagt på egne studiedager eller etter endt undervisning på høgskolen slik at obligatorisk undervisning på høgskolen ikke blir berørt. Praksislærer kan gi studenten permisjon fra praksisopplæringen for enkelttimer og inntil en hel dag i løpet av en praksisperiode.

Partnerskolen har hovedansvar for å skaffe kvalifisert vikar ved evt. sykdom hos praksislærer, og ved langtidsfravær varsle emneansvarlig om dette.

### **Skikkethetsvurdering**

Praksislærer skal delta i skikkethetsvurdering<sup>8</sup>. Skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetninger for å kunne utøve yrket. En student som utgjør en mulig fare for liv, fysisk og psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til elever eller andre studenten kommer i kontakt med under praksisstudiene eller under fremtidig yrkesutøvelse, er ikke skikket for yrket.

Løpende skikkethetsvurdering av studentene skal foregå gjennom hele studiet og skal inngå i en helhetsvurdering av studentens forutsetning for å kunne fungere i yrket. Dersom det er begrunnet tvil om studenten er skikket, skal det foretas en særskilt skikkethetsvurdering<sup>9</sup>. I slike tilfeller må emneansvarlig umiddelbart kontaktes.

---

<sup>8</sup> Se forskrift om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene, <https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2016-06-28-830>

<sup>9</sup> jf. Forskrift om skikkethetsvurdering i høyrere utdanning, Rundskriv F-07-16. [Forskrift om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene - Lovdata](#)